

Η σωτηρία της μορφής... (Πάσχος Μανδραβέλης)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : Απριλίου 6, 2009

"...όσο προχωρεί η τεχνολογία «φυσιολογικοποίησης» τόσο πιο «αφύσικοι» φαίνονται στα μάτια των άλλων εκείνοι που την αρνούνται."

Η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Μίσιγκαν Αλις Ντρέγκερ έγραψε κάποτε πως πάσχει από τη γενετική ασθένεια «Σύνδρομο του Διπλού Χ». «Αν και δεν έκανα γενετικές εξετάσεις», έγραψε στην εφημερίδα New York Times, «έχω όλα τα ανατομικά χαρακτηριστικά του συνδρόμου διπλού Χ. Ενώ, λοιπόν, μπορώ να αντιμετωπίσω τις χιλιάδες ψυχολογικές επιπλοκές της κατάστασής μου -πόννοι και περιοδικές αιμορραγίες επί δεκαετίες, τριχοφυΐα που διαφέρει από εκείνη των "φυσιολογικών" ανθρώπων- τα κοινωνικά μειονεκτήματα που σχετίζονται με το σύνδρομό μου με προβληματίζουν...».

Η καθηγήτρια απарίθμησε τα κοινωνικά προβλήματα που έχουν τα άτομα με το δικό της σύνδρομο: «Στατιστικά έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να βρεθούν κάτω από το όριο φτώχειας, πέφτουν πιο εύκολα θύματα σεξουαλικής επίθεσης... Κάποιοι μελλοντικοί γονείς, μάλιστα, θα κάνουν προγενετικά τεστ και αποφασίζουν να σκοτώσουν τα έμβρυα που έχουν αυτό το σύνδρομο, προσπαθώντας να προφυλάξουν τα παιδιά τους από την τραγική ζωή που τους επιφυλάσσει. Μπορεί να ξέρετε αυτό το σύνδρομο με το πιο κοινό του όνομα: γυναίκα».

Η Αλις Ντρέγκερ, παρά τα σοβαρά κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν από τη γενετική της κατάσταση, δεν σκέφτηκε ποτέ να προσφύγει σε γιατρούς να την αλλάξει. Αναρωτιέται λοιπόν γιατί τόσοι άνθρωποι ζητούν τη βοήθεια της επιστήμης για να διορθώσουν άλλες γενετικές «ανωμαλίες», που είτε έχουν σχέση με το ύψος των ανθρώπων είτε με τα φυσικά χαρακτηριστικά του προσώπου τους.

Αυτό που βλέπει είναι μια τεράστια κοινωνική πίεση για «φυσιολογικοποίηση» των ανθρώπων, κάτι που επηρεάζει θεμελιακά την ιατρική έρευνα, η οποία με τη σειρά της προσανατολίζεται πλέον σε παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών: «Προβληματίζομαι βλέποντας όλο και περισσότερες περιπτώσεις ψυχοκοινωνικών προβλημάτων που προκαλούνται από ανατομικά στερεότυπα να "διορθώνονται" με τη "φυσιολογικοποίηση" της ανατομίας. Υπάρχουν σοβαρά μειονεκτήματα σε αυτήν την διαδικασία και για τους ανθρώπους που "φυσιολογικοποιούνται" και για τους

οικείους τους».

«Πάρτε για παράδειγμα τη “θεραπεία” για τους κοντούς ανθρώπους. Οι φαρμακευτικές εταιρείες και κάποιοι γιατροί υποστηρίζουν την παροχή ορμονών ανάπτυξης στα κοντά παιδιά για να γίνουν ψηλότερα από ό, τι θα αναπτύσσονταν φυσιολογικά. Οι πολύ κοντοί (και υψηλοί) άνθρωποι μπορούν να έχουν προβλήματα, όπως χρόνιους πόνους στη μέση, γιατί ο πολιτισμός του φυσικού μας κόσμου είναι φτιαγμένος για τους ανθρώπους μεσαίου ύψους. Αλλά όσοι υποστηρίζουν τη χρήση αυτών των ορμονών δεν το κάνουν για να προλάβουν τα προβλήματα της μέσης.

Η θεραπεία με ορμόνες γίνεται λόγω της προϋπόθεσης ότι ένας κοντός ενήλικας δεν θα έχει κοινωνικά τις ίδιες ευκαιρίες με κάποιον που έχει μέσο ύψος. Στατιστικά, οι ψηλότεροι άνδρες έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να προσληφθούν, να πάρουν αυξήσεις ή να γίνουν πρόεδροι των ΗΠΑ...».

Το ίδιο συμβαίνει και με την κοσμητική χειρουργική. Το δόγμα που επικρατεί είναι: «αν μπορεί να διορθωθεί, διόρθωσέ το». Το πρόβλημα, κατά την Αλις Ντρέγκερ, είναι ότι όσο προχωρεί η τεχνολογία «φυσιολογικοποίησης» τόσο πιο «αφύσικοι» φαίνονται στα μάτια των άλλων εκείνοι που την αρνούνται. Έτσι -αν και κανείς σχεδόν με σκούρο δέρμα δεν μπαίνει στη διαδικασία «ιατρικής φυσιολογικοποίησης» - κάποιοι άνθρωποι θεωρούνται παράφρονες αν έχουν την ευχέρεια να «φυσιολογικοποιήσουν» άλλα «ελαττώματα» της ανατομίας τους και δεν το κάνουν.

Η λύση για την Αλις Ντρέγκερ δεν βρίσκεται στα χειρουργεία ούτε στις ορμόνες, αλλά στην κοινωνική καταπολέμηση των ανατομικών στερεοτύπων, που διαρκώς πληθαίνουν. «Παρά την ιατρική πρόοδο, οι ασυνήθιστες ανατομίες γενικώς δεν μπορούν να διορθωθούν, τουλάχιστον όχι χωρίς μεγάλα ρίσκα, κίνδυνοι οι οποίοι είναι αχρείαστοι».

Εμπορική ευγονική;

Η εμπορική ευγονική είναι προ των πυλών, έγραψε ο γνωστός οικονομολόγος και ακτιβιστής Τζέρεμι Ρίφκιν. «Η προοπτική να δημιουργήσουμε νέους ευγονικούς άνδρες και γυναίκες δεν είναι πλέον όνειρο κάποιων αγριεμένων πολιτικών δημαγωγών, αλλά μάλλον σύντομα θα είναι μια καταναλωτική δυνατότητα και πιθανώς μια προσοδοφόρα αγορά. Το νέο κίνημα της ευγονικής δεν μοιάζει με το κύμα τρόμου που γέννησε το Ολοκαύτωμα. Στη θέση των κραυγών για φυλετική καθαρότητα έχουμε ρεαλιστικές συζητήσεις για αυξημένη οικονομική αποδοτικότητα, αυξημένη αποτελεσματικότητα και βελτίωση της ποιότητας ζωής. Η παλιά ευγονική πήγαζε από πολιτικές ιδεολογίες και υποκινούνταν από τον φόβο και το μίσος. Η νέα ευγονική ξεπηδά από τις δυνάμεις της αγοράς και τις επιθυμίες των καταναλωτών».

Η γονιδιακή θεραπεία στα έμβρυα είναι το πρώτο βήμα, υποστηρίζει ο Ρίφκιν. Από τη στιγμή που υπάρχει η τεχνολογία, είναι απολύτως σίγουρο πως θα χρησιμοποιηθεί. Ποιος γονέας θα άφηνε το μέλλον του παιδιού του στο γονιδιακό ΛΟΓΤΟ της φύσης; Ποιος δεν θα ήθελε να ξέρει και να προλάβει να θεραπεύσει πριν από τη γέννησή του ένα παιδί που θα γίνει διαβητικό ή έχει μεγάλες πιθανότητες να αναπτύξει καρκίνο;

Τι γίνεται, όμως, αν βρεθεί ότι γονιδιακά το παιδί θα έχει τάσεις παχυσαρκίας; Αν βγει αριστερόχειρ; Αν είναι υπερκινητικό, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε κάποιο επαναστατικό ή ταραχοποιό στοιχείο της κοινωνίας; Γιατί να μην πειράξουμε λίγο τον γενετικό κώδικα ώστε το παιδί μας να βγει λίγο πιο άπληστο, ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν θα γίνει φτωχός;

Το μεγάλο ερώτημα για τον γενετιστή, Ντάνιελ Κάλαχαν, είναι ο ορισμός της έννοιας «ελάττωμα» σε ένα ανθρώπινο ον. «Πίσω από τη φρίκη της γενετικής ελαττωματικότητας παραμονεύει... η εικόνα του τέλειου ανθρώπινου όντος. Ακόμη και οι όροι “ελάττωμα”, “ανωμαλία”, “ασθένεια”, και “κίνδυνος” προϋποθέτουν μια τέτοια εικόνα, ένα είδος πρότυπου τελειότητας»

«Η αναδυόμενη εποχή της Βιοτεχνολογίας», συμπληρώνει ο Ρίφκιν, «θα “τελειοποιήσει” την ανθρώπινη φύση και την υπόλοιπη φύση στο όνομα της προόδου. Η νέα τεχνολογία, όμως, θέτει ένα ανησυχητικό ερώτημα: σε ποιον πρέπει να εμπιστευθούμε την εξουσία να αποφασίζει ποιο είναι το “καλό” ή το “κακό” γονίδιο;

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Στο κράτος; Στις επιχειρήσεις; Στους πανεπιστημιακούς;».

(Πηγή: "Καθημερινή" 5/4/2009)